Stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stupava, rozpočtových organizácií, príspevkových organizácií, vrátane programového rozpočtu na roky 2025-2027

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám ako hlavná kontrolórka mesta Stupava odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Stupava, rozpočtových organizácií (ďalej len „RO“), príspevkových organizácií (ďalej len „PO“), vrátane programového rozpočtu mesta Stupava na r. 2025-2027.

A. Východiská spracovania odborného stanoviska

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia zverejneného návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025 až 2027 a návrhu programového rozpočtu na roky 2025 až 2027 z hľadiska zákonnosti, ako aj z hľadiska metodickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie Mestskému zastupiteľstvu Stupava (ďalej len „MsZ“).

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu mesta Stupava (ďalej len „návrh rozpočtu“) je spracovaný v súlade s nasledujúcimi všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- Čl. 9 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje príslušné ustanovenia:

- zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z. n. p.,
- zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.,
- zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p.,
- ostatných súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov.

V zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. sú v návrhu rozpočtu vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území mesta, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení mesta, ako aj zo zmlúv.

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa:

- rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej

klasifikácie v z. n. p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy,

- Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027 číslo: MF/008139/2024-411,
- štatistickej klasifikácie výdavkov verejnej správy v zmysle vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z.z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG).

Rozpočet mesta obsahuje v súlade s § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. zámery a ciele, ktoré bude mesta realizovať z výdavkov rozpočtu mesta.

2. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany mesta Stupava

Návrh rozpočtu mesta Stupava bol zverejnený na internetovej stránke mesta a úradných tabuliach mesta dňa 27. novembra 2024, t.j. v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred rokovaním MsZ) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Tiež bol zverejnený na Centrálnej úradnej elektronickej tabuli tu: https://cuet.slovensko.sk/sk/dokument/85e8441f-278d-4aa8-ae87-f84e2e87e1a5

Návrh rozpočtu sa predkladá na schválenie Mestskému zastupiteľstvu Stupava dňa 12. decembra 2024 v členení na úrovni podpoložiek ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie. Súčasne sa predkladá na schválenie aj rozpočet výdavkov podľa 15-ich programov mesta v súlade s § 10 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z.

Návrhy rozpočtov rozpočtových a príspevkových organizácií mesta sú tiež zverejnené, spoločne s návrhom rozpočtu mesta. Príspevkové organizácie zverejňujú aj vecné plnenie spolu s komentárom, v zmysle Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Stupava.

B. Tvorba a základná charakteristika návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. ako viacročný programový rozpočet na roky 2025 až 2027, t.j. ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta na tri rozpočtové roky. Súčasťou viacročného rozpočtu sú aj údaje podľa Čl. 9 ods. 1 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti, t.j. schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

Rozpočet na rozpočtový rok 2025 je po jeho schválení v mestskom zastupiteľstve záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné. Viacročný rozpočet na r. 2026 až 2027 je zostavený v rovnakom členení, v akom je navrhnutý rozpočet na rok 2025. V zmysle § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. sa rozpočet mesta vnútorne člení na:

a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len „bežný rozpočet“),
b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len „kapitálový rozpočet“),
c) finančné operácie.

Návrh rozpočtu zahŕňa finančné vzťahy podľa § 3 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z., t. j. podiely na daniach v správe štátu, dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej

správy a ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Čísla uvádzam nižšie v časti 1.1. Rozpočet bežných príjmov.

Súčasťou návrhu rozpočtu sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií (ZŠ, 5 x MŠ, ZUŠ), príspevky dvom príspevkovým organizáciám (MKIC a VPS), ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám založených mestom (VaK s.r.o., TSS s.r.o.).

Celkový návrh rozpočtu na rok 2025 je zostavený ako **prebytkový** v objeme **55.909 €**, kde celkové príjmy predstavujú 18.484.047 € a celkové výdavky 18.428.138 €, čo je v súlade s ustanovením § 10 ods. 7 prvej vety zákona č. 583/2004 Z. z., podľa ktorého sa rozpočet mesta zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový.

Bežný rozpočet je zostavený ako **prebytkový** v objeme **219.569 €**, **kapitálový rozpočet** ako **schodkový** v objeme **670.000 €** (viď tabuľka č. 1). Schodok kapitálového rozpočtu je krytý zostatkami finančných prostriedkov z minulých rokov, ako aj prebytkom bežného rozpočtu. Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa v zmysle § 10 ods. 6 zákona č. 583/2004 Z. z. vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu. Ich zostatok je naplánovaný ako prebytok v objeme 506.340 €.

Tab. č. 1: Porovnanie hospodárenia mesta Stupava:

Rozpočtové hospodárenie	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
Bežný rozpočet	1.279.615	1.348.671	193.175	- 536.262	**219.569**	780.552	1.085.087
Kapitálový rozpočet	- 1.364.789	- 821.474	335.000	445.500	**- 670.000**	-380.000	- 580.000
Finančné operácie	2.252.091	1.194.219	- 273.920	245.583	**506.340**	-140.000	- 140.000
Hospodárenie	2.166.917	1.721.416	254.255	154.821	**55.909**	260.552	365.087

Viacročné hospodárenie mesta na roky 2026 a 2027 je koncipované s prebytkom v objeme 260.552 € (pre rok 2026) a 365.087 € (pre rok 2027), pričom doň nie sú započítané žiadne príjmové finančné operácie, ako napríklad zostatok finančných prostriedkov z milých rokov a kapitálové výdavky sú rozpočtované len na výstavbu prestupného terminálu a na projektové práce. Viacročnému rozpočtu sa venuje malá pozornosť.

1. Príjmová časť rozpočtu

Tvorba návrhu rozpočtu príjmov 2025 je koncipovaná v celkovom objeme **18.484.047 €**. Oproti očakávanej skutočnosti 2024 sa predpokladá 3 % nárast príjmov, oproti skutočnosti 2023 sa predpokladá 19 % pokles príjmov a oproti skutočnosti 2022 ide o 8 % nárast príjmov.

Tab. č. 2: Vývoj príjmovej časti rozpočtu:

ROZPOČET MESTA STUPAVA	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
bežné príjmy	12.981.532	15.397.032	13.733.574	14.348.611	**14.741.030**	15.282.620	15.595.915
kapitál. príjmy	922.243	3.859.631	635.000	1.056.100	**2.390.000**	20.000	20.000
príjmové fin. operácie	2.453.727	2.728.139	-	2.019.503	**750.000**	-	-
príjmy MŠ, ZUŠ, ŠKD a ŠJ	697.357	798.143	530.874	530.874	**603.017**	603.017	603.017
SPOLU	17.054.859	22.782.945	14.899.448	17.955.088	**18.484.047**	15.905.637	16.218.932

1.1. Rozpočet bežných príjmov

Navrhované bežné príjmy sa predpokladajú v čiastke **14.741.030 €**, čo predstavuje 3 % nárast oproti očakávanej skutočnosti 2024. Oproti skutočnosti 2023 ide o 4 % pokles a oproti skutočnosti 2022 ide o 14 % nárast. Nárast oproti očakávanej skutočnosti 2024 je rozpočtovaný najmä pri transferoch zo štátu, a v menších čiastkach aj pri daňových a nedaňových príjmoch.

Bežné príjmy sú navrhnuté poväčšine vždy každý rok v nižšej výške ako nakoniec budú naplnené ku koncu roka.

Najvyššiu príjmovú položku z hľadiska objemu bežných príjmov tvorí výnos dane z príjmov poukázaných mestu Stupava EK 111003, a to vo výške 5.443.366 €. Hoci ide o 18 % pokles oproti očakávanej skutočnosti 2024, v absolútnych číslach o 1.190.094 €, v konečnom dôsledku bude táto podielová daň prijatá mestom od štátu v podobe dotácie na prenesené kompetencie materských škôl a v návrhu rozpočtu je správne rozpočtovaná nová príjmová rozpočtová položka EK 312012 vo výške 1.563.065 €. Čiže celkovo ide o 7 mil. €, čo oproti očakávanej skutočnosti 2024 predstavuje nárast podielovej dane o 370 tis. €. Dôvodom tejto zmeny je novela zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve účinná od 1. januára 2025.

Daňové príjmy EK 100

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielovej dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami a daňami za tovary a služby, t.j. daňami, ktoré mesto Stupava vyberie od svojich obyvateľov, a to najmä daň z nehnuteľností a poplatok za komunálny odpad. Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta; táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2025. Daňové príjmy mesta v návrhu rozpočtu predstavujú sumu **8.288.402 €**, t.j. 56 % z bežných príjmov mesta. Rizikom je nenaplnenie daňových príjmov v naplánovanej výške a následné vymáhanie nedoplatkov.

Rozpočtová podpoložka EK 111 003 – V roku 2025 bude výnos dane vo výške 55,1 % v zmysle vyššie spomenutej novely zákona. Tento pokles zo 70 % je spôsobený prerozdelením podielovej dane, ktorej časť sa len presunie na inú príjmovú rozpočtovú položku mesta z dôvodu zmeny financovania materských škôl. Tieto už nebudú originálnou kompetenciou samospráv, ale budú financované z rozpočtovej kapitoly ministerstva školstva, teda ako prenesený výkon štátnej správy na obec. Preto aj na strane bežných výdavkov správne pribudli v excelovskej tabuľke riadky s vyčíslením výdavkov, z ktorých je zrejmé, koľko dopláca mesto zo svojich zdrojov na MŠ.

Rozpočtová položka EK 121 – Návrh rozpočtu predpokladá príjem z dane z pozemkov, zo stavieb a z bytov v celkovej výške: **1.491.932 €**, v rovnakej výške ako bol schválený rozpočet 2024 a ako je očakávaná skutočnosť 2024. Nárast oproti skutočnosti 2022 a 2023 bol a je spôsobený zvýšením daní z nehnuteľnosti.

Rozpočtová položka EK 133 – Daňové príjmy za špecifické služby, t. j. daň za psa, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za komunálne odpady a poplatok za miestny rozvoj, sú navrhované vo výške **1.353.104 €**. Ide o 12 % nárast oproti očakávanej skutočnosti 2024, ktorý vychádza najmä z dôvodu, že v roku 2024 sa nekonalo kultúrne podujatie „Dni zelá“, a teda naplánovaný príjem vo výške 75.000 € sa neuskutočnil. Príjem na rok 2025 z tohto kultúrneho podujatia sa predpokladá vo výške 80.000 €. Poplatok za rozvoj je predpokladaný vo výške 150.000 €, pričom očakávaná skutočnosť roka 2024 je 100 tis. €, skutočnosť roka 2023 bola vo výške 284.412 €, v roku 2022 bola vo výške 843 tis. €.

Nedaňové príjmy EK 200

Návrh rozpočtu nedaňových príjmov na rok 2025 je rozpočtovaný takmer v rovnakej výške 476.300 € ako očakávaná skutočnosť 2024, ktorá je vo výške 438.800 €. Schválený rozpočet na rok 2024 bol vo výške 404.300 €. Najvyšší nárast je predpokladaný u príjmov z prenajatých pozemkov pod garážami.

Granty a transfery EK 300

Návrh rozpočtu 2025 v tejto hlavnej kategórii ekonomickej klasifikácie počíta s príjmom vo výške: **5.976.328 €**. V porovnaní s očakávanou skutočnosťou 2024 ide o 30 % nárast najmä z dôvodu zmeny financovania materských škôl. V návrhu rozpočtu pribudla nová rozpočtová položka EK 312012 vo výške 1,5 mil. €, čo bude objem finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, ktoré budú pridelené mestu na základe údajov, ktoré zriaďovateľ materskej školy poskytol k 15.9.2024 prostredníctvom Eduzberu.

Ďalším dôvodom nárastu príjmov je aj očakávaný vyšší príjem za opatrovateľskú službu; v roku 2025 sa počíta so sumou 168 tis. €. Tiež sa počíta s realizáciou projektu kybernetickej bezpečnosti, kde na strane bežných príjmov zo štátu figuruje suma 211 tis. € a na strane bežných výdavkov suma 235 tis. €. Príjmy a výdavky na tento projekt sa nachádzajú aj v kapitálovom rozpočte, nielen v bežnom.

V priebehu minulých rokov boli transfery zo štátu vždy navýšené a nepredpokladá sa že by tomu bolo inak v roku 2025, čiže skutočné plnenie bude vyššie.

1.2. Rozpočet kapitálových príjmov

Mesto Stupava v návrhu rozpočtu na rok 2025 rozpočtuje kapitálové príjmy vo výške: **2.390.000 €**. Bez týchto príjmov zo štátu a zo zdrojov EÚ by sa v meste nemohli realizovať investičné akcie ako telocvičňa (1,4 mil. €), projekt kybernetickej bezpečnosti (215 tis. €), nákup nákladného vozidla pre VPS (550 tis. €), nákup traktora pre VPS (145 tis. €), pumptrack – športovo-relaxačný park v Stupave vedľa bývalej železničnej stanice (60 tis. €).

V roku 2025 sa plánuje s príjmom z predaja pozemkov vo výške 20 tis. €. Ak mesto disponuje nevyužitými pozemkami, ktoré sú preň nepotrebné a sú nadbytočné, ich predaj považujem za hospodárne nakladanie s majetkom. Tak ako v roku 2024, keď očakávaný príjem z predaja je vo výške 55 tis. €, a to za predaj pozemkov pre Železnice SR na podporu všeobecne akceptovateľného verejnoprospešného účelu spočívajúceho v modernizácii železničnej trate Devínska Nová Ves – štátna hranica SR/ČR realizovanej kupujúcim vo verejnom záujme.

2. Výdavková časť rozpočtu

Návrh rozpočtu 2025 predpokladá celkové výdavky vo výške **18.428.138 €**, z ktorého bežné výdavky mesta predstavujú 6.703.053 €, bežné výdavky rozpočtových organizácií predstavujú 8.421.425 €, kapitálové výdavky 3.060.000 € a výdavkové finančné operácie 243.660 €. Oproti očakávanej skutočnosti 2024 ide o 4 % nárast na celkových výdavkoch, a to najmä kvôli kapitálovým výdavkom, ktoré sú oproti očakávanej skutočnosti (610 tis. €) naplánované vo výške 3 mil. €. Na financovanie kapitálových výdavkov mesto plánuje použiť zdroje rezervného fondu, ktoré cez príjmové finančné operácie vo výške 750 tis. € plánuje zapojiť do rozpočtu v roku 2025.

Tab. č. 3: Vývoj výdavkovej časti rozpočtu:

ROZPOČET MESTA STUPAVA	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Návrh rozpočtu 2026	Návrh rozpočtu 2027
bežné výdavky	5.621.862	6.759.326	6.252.057	6.885.995	**6.703.053**	6.683.660	6.692.420
kapitálové výdavky	2.287.032	4.681.105	300.000	610.600	**3.060.000**	400.000	600.000
výdavkové fin. operácie	201.636	1.533.920	273.920	1.773.920	**243.660**	140.000	140.000
výdavky ZŠ, MŠ a ZUŠ spolu so ŠJ	6.777.412	8.087.178	7.819.216	8.529.752	**8.421.425**	8.421.425	8.421.425
SPOLU	14.887.942	21.061.529	14.645.193	17.800.267	**18.428.138**	15.645.085	15.853.845

Plánované výdavky rozpočtových organizácií mesta Stupava na rok 2025, t.j. ZŠ, ZUŠ a päť MŠ (vo výške 8.421.425 €) prekračujú tak ako po minulé roky bežné výdavky mesta (vo výške 6.703.053 €), tentokrát o 26 %, v absolútnych číslach o 1.718.371 € viac. Výdavky na školstvo predstavujú 56 % bežných výdavkov mesta (15.124.478 €) a 45 % celkových výdavkov mesta (bežných, kapitálových a fin. operácií) – viď koláčový typ grafu na 10ej strane tohto stanoviska.

Návrh rozpočtu výdavkov na školstvo pre rok 2025 predstavuje oproti očakávanej skutočnosti 2024 pokles o 108.327 €, avšak oproti schválenému rozpočtu 2024 navýšenie o 602.209 €, oproti skutočnosti 2023 nárast o 334.247 €; oproti skutočnosti 2022 nárast o 1.644.013 €. Schválený objem výdavkov na školstvo je vždy nižší ako skutočné čerpanie v danom roku, a to vzhľadom na vyšší objem pridelených finančných zo štátu. Výdavky rozpočtových organizácií sú každoročne vyššie (viď tab. č. 3). Predpokladané výdavky, ako aj účelovo určené príjmy zo štátneho rozpočtu, sa počas roka vždy navyšujú napr. o cestovné pre žiakov, o dotáciu na vzdelávacie poukazy, čo mestské zastupiteľstvo berie na vedomie v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

Výdavky rozpočtových organizácií sú rozdelené do dvoch programov, a to do programu 8: Vzdelávanie (8.346.425 €) a do programu 10: Šport (75.000 €). V programe „Vzdelávanie“, podprogram „Predškolská výchova“ je novovytvorený prvok „MŠ Zvončeková“, nakoľko k 1. septembru 2024 bola zriadená nová MŠ na Zvončekovej ulici so štyrmi triedami pre 92 detí.

Šport je v meste Stupava podporovaný základnou školou, ktorej cieľom je zabezpečiť priestor pre rozvoj športových aktivít detí a mládeže. Tento cieľ, hoc nie je v programovom rozpočte uvedený, je zameraný aj na širšiu verejnosť, na dospelých, ktorým je sprístupnená napr. aj novovybudovaná atletická dráha v areáli ZŠ. Šport je mestom podporený aj formou dotácií v zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Celkové výdavky na dotácie sú zaradené v programe 13: Sociálne služby, podprogram 13.3: príspevky neštátnym subjektom, na rok 2025 v celkovej navrhovanej výške 55 tis. €, v minulých rokoch to bolo v nižšej výške – 35 tis. €, okrem roka 2023, kedy bola poskytnutá mimoriadna dotácia DHZ vo výške 25 tis. € + 35 tis. € ďalším vyše dvadsiatim subjektom.

V roku 2025 nie sú v rozpočte škôl naplánované žiadne kapitálové výdavky.

Tab. č. 4: Bežné výdavky na školstvo: (návrh rozpočtu na r. 2026 a 2027 je totožný s rokom 2025)

ROZPOČTOVÉ ORGANIZÁCIE	Skutočnosť 2021	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025
MŠ Marcheggská	313.236	347.152	417.758	410.152	410.643	**354.474**
MŠ Janka Kráľa	624.670	679.598	775.483	756.669	773.112	**737.522**
MŠ Ružová	425.203	478.329	545.057	493.120	559.097	**601.786**
MŠ Hviezdoslavova	138.138	150.947	183.581	184.961	186.741	**156.742**
MŠ Zvončeková	-	-	-	-	125.304	**362.880**
ZUŠ	664.000	677.924	780.368	894.535	894.535	**901.535**
ŠKD	465.931	557.915	678.396	825.050	825.050	**821.182**
ŠJ pri ZŠ	391.096	507.661	765.096	818.729	830.560	**802.322**
ZŠ kpt. J. Nálepku	2.877.144	3.377.886	3.941.439	3.436.000	3.924.710	**3.682.982**
SPOLU	5.899.418	6.777.412	8.087.178	7.819.216	8.529.751	**8.421.425**

2.1. Rozpočet bežných výdavkov

Celkové bežné výdavky spolu s rozpočtovými organizáciami a príspevkom pre príspevkové organizácie sú navrhnuté v objeme **15.124.478 €**. Celková výška navrhovaných bežných výdavkov pre rok 2025 je o 2 % nižšia ako je očakávaná skutočnosť 2024, o 7,5 % vyššia ako schválený rozpočet 2024 a v porovnaní so skutočnosťou roka 2023 o 2 % vyššia. Bežné výdavky mesta (6.703.053 €) sú navrhované o 3 % nižšie ako je očakávaná skutočnosť 2024, čo sa v priebehu roka zvýši v rámci zmien rozpočtu ako po minulé roky. Vidieť to i na roku 2024, keď schválený rozpočet bežných výdavkov mesta na rok 2024 bol vo výške 6,2 mil. € a očakávaná skutočnosť roka 2024 je 6,8 mil. €. Tak ako sa zvyšujú výdavky, sa zvyšujú aj príjmy.

Výdavky na mzdy, odmeny, poistné a príspevky do poisťovní v návrhu rozpočtu mesta sú o 115.288 € vyššie ako sa očakáva skutočnosť k 31.12.2024. Oproti roku 2024 sú výdavky na mzdy a poistné (EK 610 a 620) navýšené v každom programe, pričom najvyšší objem navýšenia, cca o 40 tis. € je pri opatrovateľkách (FK 10.2.0), t. j. v programe 13: Sociálne služby, podprogram 13.4: Výkon opatrovateľskej služby. Celkové navrhované výdavky EK 610 a 620 sú oproti schválenému rozpočtu na rok 2024 o 6 % vyššie. Výdavky sú začlenené do podprogramu 1.1: manažment samosprávy, podprogram 4.2: činnosť matriky, podprogram 4.4: evidencia obyvateľstva, podprogram 4.6: stavebný úrad, podprogram 5.1: verejný poriadok a bezpečnosť, podprogram 5.2: kamerový systém, podprogram 13.1: klub dôchodcov, podprogram 13.2: zdravotné stredisko a podprogram 13.4: výkon opatrovateľskej služby. Do výdavkov na rozpočtovej položke EK 620 vstupuje aj poistné v rámci odmien za činnosť poslancov na rokovaniach, ktoré sú zahrnuté v podprograme 3.3: Zasadnutia orgánov mesta (FK 01.1.1)

Výdavky na spotrebu elektrickej energie, plynu, vodné a stočné a na komunikačnú infraštruktúru (EK 632) sú oproti očakávanej skutočnosti 2024 v návrhu rozpočtu 2025 podstatne znížené, a to o 18 %; návrh je vo výške 341 tis. €, očakávaná skutočnosť je 417 tis. €. Dôvodom zníženia je spotreba elektrickej energie v rámci zmluvy o energetickej efektívnosti pre verejný sektor so spoločnosťou Yunex s.r.o., ktorá má obnoviť infraštruktúru verejného osvetlenia v meste (zverejnená zmluva č. 84/2024). V programe 11: prostredie pre život, podprogram 11.1: Verejné osvetlenie sú vyčíslené bežné výdavky na spotrebu elektrickej energie, na opravu a údržbu verejného osvetlenia a na splátku garantovanej energetickej služby (ďalej ako „GES“), a to vo výške 226.960 €. Porovnaním s očakávanou skutočnosťou ide o takmer rovnakú čiastku (viď excelovská tabuľka FK 06.4.0). V porovnaní so skutočnosťou

roka 2023 ide o 26 % navýšenie výdavkov a oproti skutočnosti 2022 (115.490 €) ide takmer o 100 % navýšenie. Podotýkam, že výdavky na obnovu verejného osvetlenia sa nachádzajú aj v kapitálových výdavkoch, a to vo výške 75 tis. €. Vo vecnom plnení príspevkovej organizácie VPS Stupava nie sú pre rok 2025 rozpočtované žiadne výdavky, čo považujem za správne zostavenie rozpočtu, nakoľko je uzatvorená zmluva o dielo a poskytovaní služieb prevádzky a údržby verejného osvetlenia s Yunex s.r.o. č. č. 83/2024

Výdavky rozpočtované vo funkčnej klasifikácii FK 01.1.2 – finančné a rozpočtové záležitosti sú rozpočtované vo výške 22.500 €, t.j. v takmer rovnakej výške ako je schválený rozpočet 2024. Očakávaná skutočnosť 2024 je zasa takmer rovnaká ako skutočnosť roka 2023, cca. 15 tis. €. Navrhnutá čiastka pre rok 2025 nemusí byť naplnená, tak ako sa neočakáva jej naplnenie v roku 2024.

Výdavky rozpočtované vo funkčnej klasifikácii 01.7.0 – transakcie verejného dlhu sú navrhnuté pre rok 2025 vo výške 74 tis. €. Očakávaná skutočnosť 2024 je vo výške 74.500 €. V roku 2023 predstavovali výšku 51.625 € a v roku 2022 len 16.122 €. Dôvodom je nárast úrokov z prekleňovacích úverov v minulých rokoch.

Výdavky na rutinnú a štandardnú údržbu komunikácií v cestnej doprave sú navrhnuté v rozpočte mesta vo výške 80 tis. €. Očakávaná skutočnosť 2024 je o 12 tis. € nižšia. V roku 2023 boli výdavky vo výške len 32 tis. €, avšak v roku 2022 už 85 tis. €. O údržbu pozemných komunikácií sa stará najmä príspevková organizácia Verejnoprospešné služby (ďalej ako „VPS“), ktorej je navrhnutý príspevok na údržbu vo výške 213 tis. €. Očakávaná skutočnosť 2024 je 218 tis. €, pričom v roku 2023 jej bol poskytnutý príspevok vo výške 185 tis. € a v roku 2022 vo výške 150 tis €. Oproti minulým rokom ide o navýšenie príspevku. Tieto bežné výdavky spolu s príspevkom sú zahrnuté v programe 7: Pozemné komunikácie.

Výdavky na kultúrne služby FK 08.2.0 sú navrhované pre rok 2025 vo výške 584 tis. €, čo predstavuje oproti očakávanej skutočnosti 2024 navýšenie o 24 tis. €. Oproti skutočnosti 2023 ide o navýšenie vo výške 118 tis. €, čo je odôvodnené zaradením výdavkov na Ekocentrum do rozpočtu MKIC.

Rozpočet Mestského kultúrneho a informačného centra v Stupave

Zverejnený návrh rozpočtu príspevkovej organizácie MKIC je zostavený na rok 2025 ako prebytkový vo výške 3.085 €, pričom hospodárenie hlavnej činnosti je nastavené ako vyrovnané. Príjmy z hlavnej činnosti sú plánované vo výške 588.901 € a v tej istej výške aj výdavky. Príjmy aj výdavky sú rozdelené na administratívu, na budovu kultúrneho domu, kultúrne podujatia, na obecný dom v Máste, Mestskú knižnicu, projekty a Ekocentrum. Príspevok z rozpočtu mesta je navrhovaný vo výške 497 tis. €, čo predstavuje navýšenie oproti schválenému rozpočtu na rok 2024 o 9 tis. €, oproti skutočnosti 2023 o 98.500 € a oproti skutočnosti 2022 viac o 49.500 €.

Príspevok pre príspevkovú organizáciu mesta Stupava MKIC je zahrnutý v programe 9: Kultúra, podprogram 9.2, prvok 9.2.1: kultúrna a osvetová činnosť (347.000 €), prvok 9.2.2: mestská knižnica (100.000 €) a prvok 9.2.3: Ekocentrum mesta Stupava (50.000 €).

Rozpočet Verejnoprospešných služieb Stupava

Návrh rozpočtu príspevkovej organizácie VPS je zostavený na rok 2025 ako vyrovnaný, kde celkové príjmy plánované vo výške 1.553.489 € sa rovnajú výdavkom. Príspevok je navrhnutý ako bežný transfer vo výške 1.150.207 €, čo predstavuje oproti očakávanej

skutočnosti ako aj oproti schválenému rozpočtu 2024 zníženie výdavkov o 30 tis. €, avšak oproti skutočnosti 2023 navýšenie o 11 tis. € a oproti skutočnosti 2022 navýšenie o 177 tis. €.

V rámci vecného plnenia je navrhnuté zníženie výdavkov na pozemné komunikácie v podprograme 7.4 o 5.187 € menej, avšak oproti skutočnosti 2023 ide o nárast o 27.570 € a oproti skutočnosti 2022 ide o nárast o 56.120 €.

Zníženie výdavkov oproti očakávanej skutočnosti 2024 je navrhnuté aj v podprograme 11.9: prostredie pre život, a to o 29.105 €, ako aj oproti skutočnosti 2023 vo výške 20 tis. €, avšak oproti skutočnosti 2023 ide o nárast o 15 tis. €.

V podprograme 4.5.: správa cintorínov ide o navýšenie výdavkov v čiastke 4.523 € oproti očakávanej skutočnosti 2024, ako aj navýšenie oproti skutočnosti 2023 a 2022.

2.2. Rozpočet kapitálových výdavkov

Návrh rozpočtu kapitálových výdavkov na rok 2025 je rozpočtovaný vo výške **3.060.000 €**. V príjmovej časti rozpočtu je rozpočtovaných 2.390.000 €, čo kryje tieto výdavky. Zvyšok je plánovaný dofinancovať z fondu rezerv vo výške 750 tis. €. V prípade, že bude potrebné použiť rezervný fond, mestské zastupiteľstvo bude schvaľovať použitie týchto prostriedkov v zmysle § 15 zákona č. 583/2004 Z. z. V prípade, keď sa prostriedky rezervného fondu použijú len na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami svojho rozpočtu v priebehu kalendárneho roka, nebude o tomto rozhodovať mestské zastupiteľstvo, nakoľko by ku koncu roka ostali prostriedky na rezervnom fonde.

Oproti očakávanej skutočnosti 2024, kedy kapitálové výdavky dosiahnu výšku len 601 tis. €, ide o navýšenie o 2.458.900 €. Oproti skutočnosti 2023, kedy kapitálové výdavky dosiahli výšku 4,6 mil. € ide o pokles 1,6 mil. €. Oproti skutočnosti 2022 (2,3 mil. €) ide o nárast. Ako vidieť, čerpanie kapitálových výdavkov má kolísavú tendenciu, čo je zapríčinené možnosťami mesta realizovať jednotlivé projekty a schválením externých zdrojov na realizáciu týchto projektov.

Kapitálové výdavky sú navrhované v programe 1, podprogram 1.4: Prípravná a projektová dokumentácia (200 tis. €), v programe 6, podprogram 6.3.: Údržba a monitoring kanalizácie (65 tis. €) a v programe 11, podprogram 11.8: majetok mesta (2,8 mil. €).

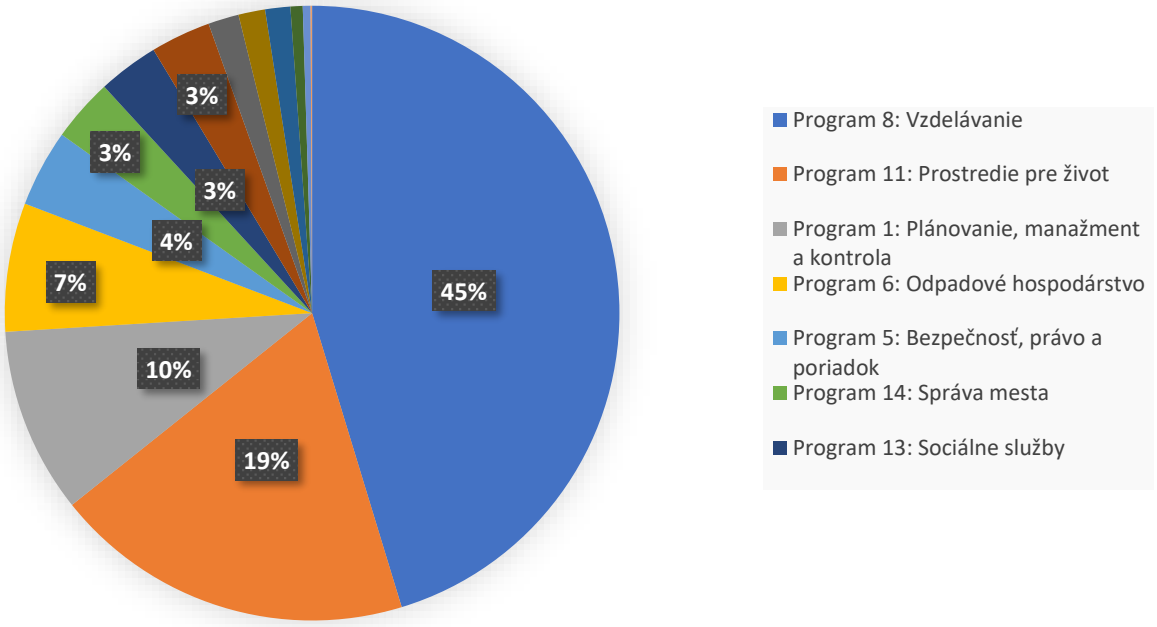
2.3. Programový rozpočet

Návrh rozpočtu mesta Stupava obsahuje v zmysle § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zámery a ciele, ktoré chce samospráva v nasledujúcich rokoch 2025 – 2027 dosiahnuť. Na základe zverejneného programového rozpočtu možno merať a posudzovať výkonnosť samosprávy vo forme jej zámerov, cieľov a merateľných ukazovateľov a zabezpečiť transparentný a zodpovedný prístup pri rozdeľovaní a čerpaní verejných prostriedkov. Programový rozpočet mesta Stupava prerozdeľuje výdavky do 15-ich programov, následne do podprogramov a prvkov, tak ako v predchádzajúcich rokoch. Uvádzam ich v poradí podľa najvyššej čiastky výdavkov v jednotlivých programoch:

1.	program 8:	Vzdelávanie	8.346.425 €
2.	program 11:	Prostredie pre život	3.498.144 €
3.	program 1:	Plánovanie, manažment a kontrola	1.797.872 €
4.	program 6:	Odpadové hospodárstvo	1.246.919 €
5.	program 5:	Bezpečnosť, právo a poriadok	748.262 €
6.	program 14:	Správa mesta	612.264 €

7.	program 13:	Sociálne služby	587.796 €
8.	program 9:	Kultúra	582.350 €
9.	program 7:	Pozemné komunikácie	298.000 €
10.	program 4:	Služby občanom	258.594 €
11.	program 15:	Pomocný program finančné operácie	243.660 €
12.	program 3:	Interné služby mesta	118.152 €
13.	program 10:	Šport	75.000 €
14.	program 2:	Propagácia a marketing	12.500 €
15.	program 12:	Bývanie	2.200 €
			18.428.138 €

Z celkových výdavkov (bežných, kapitálových a výdavkových finančných operácií) 18.428.138 € sú najvyššie navrhované výdavky v programe 8: Vzdelávanie, a to s čerpaním 45 %, t.j. v čiastke 8.346.425 €. V poradí druhý program s najväčším čerpaním - 19 % predstavuje program 11: Prostredie pre život. Tretím v poradí je program 1: Plánovanie, manažment a kontrola s čerpaním 10 % z celkových výdavkov.

Program 8: VZDELÁVANIE rozdeľuje bežné výdavky v objeme **8.346.425 €** do troch podprogramov (8.1 predškolská výchova, 8.2 základné vzdelanie, 8.3 ZUŠ). Podprogram 8.4 „Súkromná MŠ Jelenia“ nemá naplánované žiadne výdavky, nakoľko súkromné materské školy budú od 1. januára 2025 financované priamo štátom. Jednotlivé prvky v podprograme 8.1 predstavujú jednotlivé materské školy v meste Stupava a ich školské jedálne. Podprogram 8.2 predstavuje výdavky ZŠ, ŠJ a ŠKD. Podprogram 8.3. predstavuje výdavky ZUŠ.

Výdavky na predškolskú výchovu, t. j. na financovanie všetkých piatich materských škôlok predstavujú čiastku 2,2 mil. €. Výdavky v jednotlivých rozpočtoch materských škôl reflektujú na pokles (MŠ Hviezdoslavova) ako aj navýšenie počtu detí v týchto školách, napr. v MŠ Ružová a v novootvorenej MŠ Zvončeková.

Výdavky v podprograme 8.3 ZUŠ sú navrhované vo výške 901.535 €, čo predstavuje mierne navýšenie oproti očakávanej skutočnosti 2024, o 7 tis. €, avšak oproti skutočnosti 2023 predstavuje navýšenie o 121 tis. € a oproti skutočnosti 2022 navýšenie o 224 tis. €. Najvyšší nárast v navrhovanom rozpočte pre rok 2025 možno badať na mzdách a odvodoch na poistné (EK 610 + EK 620), a to o 10 až 13 %.

V programe 11: Prostredie pre život, podprogram 11.8: Majetok mesta je akumulovaná najväčšia časť kapitálových výdavkov v sume 2.795.000 €. Pritom tieto výdavky hoc súvisia s majetkom mesta by mali byť zaradené vo vecne súvisiacom podprograme so zámerom a cieľom, ktorý má k danému výdavku najbližšie. Sú tu zaradené nasledovné kapitálové výdavky: 240 tis. € na kybernetickú bezpečnosť, 75 tis. € na rekonštrukciu verejného osvetlenia, 150 tis. € na nákup traktora pre VPS, 600 tis. € na nákup nákladného vozidla na vytriedený odpad pre VPS, 180 tis. € na pumptrack a 1,5 mil. € na výstavbu telocvične v areáli ZŠ. Programový rozpočet mesta obsahuje podprogram 11.1: Verejné osvetlenie, kde sú však len bežné výdavky na verejné osvetlenie. Zámerom podprogramu 11.1. je efektívna prevádzka verejného osvetlenia s jediným cieľom, ktorý je vyjadrený totožne so zámerom. Odporúčam tento cieľ nastaviť vhodnejšie vzhľadom na rozpočtované kapitálové výdavky na rekonštrukciu verejného osvetlenia vo výške 75 tis. € a zároveň zaradiť tieto fin. prostriedky do tohto podprogramu. Merateľné ukazovatele nie sú nastavené vhodne, nakoľko sa v návrhu rozpočtu 2025 počíta s rovnakým počtom prevádzkových svetelných bodov 1770 ako v roku 2024. Nakoľko v meste pribúdajú nové ulice a mesto preberá tieto ulice do svojho majetku, tak pribúdajú aj nové svetelné body.

3. Finančné operácie

Príjmy z finančných operácií sú rozpočtované vo výške 750 tis. €, čo predstavujú prostriedky z rezervného fondu. Tie majú byť použité na spolufinancovanie projektov uvedených v podprograme 11.8: Majetok mesta.

V návrhu rozpočtu výdavkových finančných operácií sa počíta len so splácaním existujúcich úverov, čo by v roku 2025 malo predstavovať čiastku 243.660 €. Od roku 2026 už nie je rozpočtovaná splátka úveru za kanalizáciu z roku 2011 a z roku 2013 a za rozvoj mesta z roku 2016 (nadstavba a rekonštrukcia MŠ J. Kráľa, rozšírenie kapacít ZŠ – modulová škola a výstavba multifunkčného ihriska), nakoľko v roku 2025 táto splátka končí.

C. Záver

Navrhovaný rozpočet mesta Stupava na roky 2025 – 2027 je zostavený ako **prebytkový** vo výške **55.909 €**, pričom celkové príjmy predstavujú 18.484.047 € a celkové výdavky 18.428.138 € vrátane finančných operácií. Posúdením predloženého návrhu rozpočtu konštatujem súlad s ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a tiež súlad so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Záverom odporúčam pri zmenách rozpočtu uvádzať zmeny výdavkov v programoch a podprogramoch, a nie len podľa funkčnej klasifikácie, a pri návrhu rozpočtu na ďalšie roky spracovať tabuľku s návrhom rozpočtu v jednom celku štruktúrovane podľa programov a až následne podľa funkčnej klasifikácie a ekonomickej klasifikácie.

Na základe vyhodnotenia návrhu zverejneného rozpočtu a následne spracovaného stanoviska a skutočností v ňom uvedených **odporúčam** poslancom Mestského zastupiteľstva v Stupave

schváliť

zverejnený návrh rozpočtu na rok 2025 a návrh viacročného rozpočtu na roky 2026 a 2027 zobrať na vedomie.

JUDr. Margita Hricová
hlavná kontrolórka mesta Stupava